

Zagadnienia wstępne

Joanna Brzozowska
Katedra Prawa Karnego Materialnego
joanna.brzozowska@uwr.edu.pl

Pojęcie prawa karnego

- Prawo karne, to zespół norm służących do zwalczania czynów zwanych przestępstwami za pomocą kar (środków karnych) oraz tzw. środków zabezpieczających
- Prawo karania, którego głównym elementem są normy sankcjonujące, nakładające na organy państwowe obowiązek stosowania kar wobec tych, którzy dopuścili się zabronionego zachowania, stanowiącego w świetle norm tego prawa przestępstwo

J. Giezek, *Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*

Prawo karne sensu largo

- Prawo karne materialne
- Prawo karne procesowe
- Prawo karne wykonawcze

Prawo karne materialne

- „Obejmuje zespół norm, które typizują czyny będące przestępstwami oraz określają konsekwencje ich popełnienia w postaci kar oraz innych środków reakcji karnej”

J. Giezek, *Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*

- Podziały prawa karnego materialnego

Funkcje prawa karnego

- Ochronna
 - Ogólny
 - Rodzajowy
 - Indywidualny
- Gwarancyjna
- Restytucyjna

Zasady prawa karnego

- *Nullum crimen sine lege*
 - (...) *scripta*
 - (...) *certa*
 - (...) *praevia*
 - (...) *stricta*

- *Nullum crimen sine periculo sociali* – nie ma przestępstwa bez społecznej szkodliwości czynu
- *Nullum crimen sine culpa*
- *Nulla poena sine lege*
- *Lex retro non agit*
- Zasada humanitaryzmu

Zasady obowiązywania ustawy karnej

- Obowiązywanie ustawy karnej w czasie
 - Temporalne granice obowiązywania (moment wejścia w życie, derogacja)
 - Czas popełnienia przestępstwa a zasada *lex retro non agit*
 - Kolizja ustaw w czasie

- Obowiązywanie ustawy karnej w przestrzeni
 - Miejsce popełnienia czynu zabronionego
 - Obowiązywanie ustawy karnej za przestępstwa popełnione na terytorium Polski
 - Obowiązywanie polskiej ustawy karnej za przestępstwa popełnione za granicą (Rozdział XIII k.k.)